

Sytuacja ochrony przeciwpowodziowej na terenie gminy Zaleszany

1. Wały przeciwpowodziowe chronią nie tylko gminę Zaleszany ale także pośrednio gminę Gorzyce, która jest niżej położona i otoczona z trzech stron rzekami Wisłą, Sanem i Łęgiem.
Lewostronny wał na rzece San liczy 16,3 km (4+600 - 20+900). Odcinek 16,3 km obsługuje Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Inspektorat w Nisku.
W wale znajduje się kilka śluz, z których tylko jedna jest czynna tzw. „Rynsztok” w m. Skowierzyn gdzie łączy się starorzecze z rzeką San. Pozostałe są zaitowane lub zamurowane (Majdan Zbydniowski - na wysokości szkoły, Wólka Turebska oraz Pilchów).
Prawostronny wał na rzece Łęg liczy 3,8 km (7+200 - 11+000 km) i obsługuje go Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Inspektorat w Tarnobrzegu.
W wale znajdują się 3 czynne śluzy (w m. Kępie Zaleszańskie gdzie wpada rzeka Osa i za mostem drogowym oraz jedna w m. Kotowa Wola).
Prawostronny wał na rzece Osa liczy 1320 mb przy jej ujściu do rzeki Łęg (0+000- 1+320). Obsługuje go Inspektorat PZMiUW w Nisku.
Corocznie koszone są wały przeciwpowodziowe rzeki San, Łęg i Osa.
2. Na terenie gminy Zaleszany obecnie trwają prace nad rozbudową istniejącego obwałowania rzeki Łęg na terenie gmin Gorzyce i Zaleszany tj. zadania pn. „Łęg III - rozbudowa lewego wału rzeki Łęg w km 5+000-7+580 na dł. 2,58 km oraz prawego wału w km 5+200-11+000 na dł. 5,80 km na terenie gm. Gorzyce i Zaleszany”.
Do dnia 28 października br. inwestycja na prawym wale rzeki Łęg ma zostać ukończona. Podczas rozbudowy wału na długości prawie 6 km prawego korpusu wału wykonano przeciwfiltracyjne zabezpieczenie podłoża w głąb na kilka metrów, podwyższono i poszerzono wał, wykonywane są drogi powodziowe, rampy wałowe oraz przebudowano śluzę wałową przy drodze powiatowej w Kępie Zaleszańskim. Obecnie przebudowuje się śluzę wałową w Kotowej Woli i będzie przebudowywana śluza trzyklapowa przy ujściu rzeki Osa.
3. Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie ma opracowaną dokumentację na wykonanie zadania pn. „Ochrona przed powodzią rzeki Osa w km. 0+000-10+900 na terenie miejscowości: Kępie Zaleszańskie, Kotowa Wola, Obojna gmina Zaleszany, Jamnica, gm. Grębów woj. podkarpackie”. Decyzja środowiskowa na początku kwietnia bieżącego roku uprawomocniła się. Obecnie trwają prace nad uzyskaniem pozwolenia na budowę. Z powodu przeciągających się

czynności administracyjnych trudno jest określić czas realizacji inwestycji.

Wspólnymi siłami Wójta, Marszałka Województwa, Wojewody Podkarpackiego, Starosty Stalowowolskiego oraz wielu przychylnych osób udało się zagwarantować, że przedmiotowe zadanie znajdzie się w finalnej wersji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, które gwarantują w przyszłości finansowanie inwestycji przeciwpowodziowych.

W zakresie odbudowania zasypanej śluzy wałowej na prawym wale Łęgu w Jamnicy w dniu 16 kwietnia br. odbyło się spotkanie przedstawicieli Oddziału PZMiUW w Tarnobrzegu z Wójtami z Grębowa i Zaleszan oraz sołtysa z Kotowej Woli. Po wizji lokalnej ustalono, że udrożnienie przedmiotowej śluzy nie spowoduje spływu wody z grębowszczyzny do Łęgu z powodu jej wysokiego usytuowania.

W zakresie drożności przepływu rzeki Osa przez cały czas trwa monitorowanie w tym zakresie i dzięki zagazowaniu osobistym Pana Wójta Pawła Gardego są widoczne efekty poprzez znaczne obniżenie poziomu wody w korycie rzeki.

4. Rozbudowa lewego wału na rzece San na długości około 5 km ma zostać ukończona do dnia 20 maja br. Obecnie trwają prace wykończeniowe. Dotychczas wał przeciwpowodziowy został podwyższony i poszerzany oraz uszczelniony przesłoną przeciwfiltracyjną z gruntobetonu w głąb na 8 metrów, zostały przebudowane też rampy wałowe. Wzdłuż wału pojawiły się nowe drogi powodziowe oraz mają być zamykane szlabany. W ramach projektu przebudowano śluzę wałową tzw. Rynsztok, gdzie ma swoje ujście starorzecze Sanu, zostały również rozebrane stare i nieczynne śluzy.
5. Do modernizacji prawego wału rzeki Wisła przygotowuje się PZMiUW. Trwają obecnie prace projektowe do zadania pn. „Wisła Etap 2 – Przebudowa prawego wału Wisły na odcinku od Sandomierza do granicy z woj. lubelskim na dł. 14,5 km”.
6. Ze względu na przedłużające się działania administracyjne przy planowanych projektach oraz zakres rzeczowy planowanych robót są to przedsięwzięcia nie w pełni zadowalające - nie likwidujące realnego zagrożenia. Powodzie w miesiącach maj i czerwiec 2010 roku oraz kolejnych latach pokazały faktyczny stan wałów przeciwpowodziowych. Dalszej modernizacji wymaga pozostały odcinek lewego wału rzeki San do granicy z miastem Stalowa Wola oraz pozostały odcinek prawego wału rzeki Łęg na terenie gminy Grębów do mostu drogowego w Jamnicy.
7. Na terenie gminy Zaleszany rozpropagowano składanie wniosków o wycinkę drzew i krzewów wśród właścicieli działek w międzywalu rzeki San. Przez cały czas udzielane są informacje, po przez kontakt osobisty lub przez telefon, osobom mającym grunty na terenie naszej gminy. Dużo jest wycinanych drzew rosnących do 10 lat, ponieważ można je legalnie wycinać bez żadnych pisemnych zezwoleń administracyjnych. Przygotowywane są także wnioski przez pracownika tut. Urzędu do RZGW w Krakowie w zakresie wycinki drzew w imieniu właścicieli gruntów położonych w międzywalu.

Cała procedura związana z wycinką drzew w międzywalu poprzez RZGW w Krakowie trwa ok. jednego roku. Spowodowane jest to uciążliwą procedurą uzgadniania wycinki drzew z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Sytuacja zadrzewień na terenie międzywala rzeki Łęg na terenie naszej gminy przedstawia się korzystnie.

Sprzęt przeciwpowodziowy znajduje się w magazynie przeciwpowodziowym w Majdanie Zbydniowskim, w jednostkach OSP oraz w magazynie OC w Zaleszanach. Stan najważniejszego sprzętu p.pow. przedstawia się następująco:

- 35 700 worków przeciwpowodziowych,
- 90 m rękawów przeciwpowodziowych z powłoką z tkaniny polipropylenowej do napełniania wodą (9 kpl. dł. 10 m, szer. 100 cm i wys. 40 cm)
- 700 m² geowłókniny,
- 700 m² folii,
- 665 pochodni parafinowych,
- 164 łopat,
- łódź 6 os. z silnikiem zaburtowym – OSP Zaleszany,
- łódź 6 os. płaskodenna, aluminiowa z silnikiem zaburtowym – OSP Kotowa Wola,
- ponton „Orka” 4 os. – magazyn OC,
- 38 kapoków,
- 11 kół ratunkowych,
- 9 rzutek ratowniczych,
- 111 par woderów i spodniobutów,
- 17 linek asekuracyjnych,
- 67 latarek akumulatorowych i bateryjnych.

8. Działania ratownicze pod względem zabezpieczenia wałów przeciwpowodziowych realizowane są głównie przy pomocy druhów z Ochotniczych Straży Pożarnych, strażaków Państwowej Straży Pożarnej, miejscowych przedsiębiorców i okolicznej ludności. W razie niewystarczających sił można wystąpić z prośbą o pomoc do Starosty, Wojewody jak i Wojska zachowując drogę służbową.

Opracował:

Główny specjalista
ds. obronnych
i zarządzania kryzysowego

Arkadiusz Perła

WÓJT GMINY

mgr inż. Paweł Gardy